

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibus Moribusque Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. I. Quid sit Bonitas & perfectio ei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

D E
 P E R F E C T I O N I B V S
 M O R I B V S Q V E
 D I V I N I S
 L I B E R S E P T I M V S,
 D E B O N I T A T E D E I N A T V R A L I
 C A P V T P R I M V M.

Quid sit Bonitas & perfectio Dei.

S. Tho. 1. p.
 q. 5. a. 1. &
 q. 48. a. 1.

BONVM dicitur proprie quod est *perfectum*; & bonitas rei eius, *perfectio*. *Perfectio* autem est duplex; alia naturæ, alia moris, quæ virtus & sanctitas dicitur. Itaque triplex in Deo bonitas spectari potest. Prima est, bonitas naturalis. Secunda est, bonitas moralis. Tertia est, bonitas beneficentiæ, quæ & *benignitas* dicitur. De quibus proximis Libris dicendum.

Bonitas naturalis Dei.

Bonitas naturalis in Deo est excellentia naturæ diuinæ, per quam habet omnem perfectionem in toto genere entis. unde etiam complectitur sanctitatem & benignitatem, aliaque diuina attributa, quatenus ad naturæ diuinæ perfectionem spectant. Cogita infinitam lucem, infinitam potentiam, infinitam sapientiam, infinitam pulchritudinem, infinitam dulcedinem, infinitum gaudium, infinitas opes, infinitam gloriam, infinitam maiestatem, infinitam sanctitatem: hæc omnia continet bonitas diuina, tamquam

quam infinitum bonorum omnium pelagus. Neque solum omne bonum in se continet, sed etiam eminentissime continet; mirum non per multas & diuersas formas vel qualitates, sed per vnā simplicissimam & eminentissimam formam, nempe per essentiam suam. Qui modus continendi, omnes eius perfectiones facit infinite excellentiores, quam si aliquo modo inter se distinctæ forent.

3 Quod vt melius percipiatur, notandum est quadruplex discrimen inter perfectionem Dei & creaturæ, etiam excellentissimæ. Primum, Quod Deus non habeat perfectionem & excellentiam suam ab alio, sed à se tantum: ipse enim est primus actus, prima perfectio, & primum bonum independens ab omni alio, fons inexhaustus omnis boni & omnis perfectionis: creatura verò omnem suam perfectionem & bonitatem habet à Deo. Sicut in rebus corporeis sol habet lumen à seipso, id est, non ab alio aliquo corpore; stellæ verò habent lumen à sole.

*Quadruplex
discrimen
perfectionis
Dei & crea-
turæ.*

4 Hinc sequitur alterum discrimen, Quod perfectio Dei sit prorsus illimitata & infinita, creaturæ verò limitata, & adstricta ad certam speciem. Cum enim perfectio diuina non sit ab alio, non habet à quo limitetur aut mensuram accipiat, ac proinde necesse est manere illimitatam in amplitudine sui conceptus: creaturæ verò perfectio cum sit à Deo, limitatur secundum modum quem ei imponit diuina sapientia, sicut omnia opera artis mensuram & modum & terminum accipiunt ab arte operantis.

*Cur perfe-
ctio Dei sit
illimitata.*

5 Tertium, Quod Deus omnem perfectionem suam habeat per simplicem suam essentiam, nulla alia forma vel modo reali accedente: secus in creaturis. Nulla enim creatura habet omnem perfectionem per suam essentiam, sed opus est infinitis propemodum formis & perfectionibus accessoriis, vt perfecta sit, vt patet in Angelis, quorum tamen natura inter substantias creatas est simplicissima & perfectissima. Vt enim omittam potentias & species intelligibiles, opus est illis plurimis habitibus, & illustrationibus, & actibus tum intellectus, tum voluntatis, vt perfecti sint.

*Per simpli-
cem essentiam
habet Deus
omnem per-
fectionem.*

6 Hinc sequitur quartum discrimen, Quod diuina perfectio non possit unquam augeri vel minui. Cum enim actu habeat omnem perfectionem possibilem, nulla potest ei fieri accessio; & cum habeat illam per essentiam, & à se, non potest ei vlla fieri detractio; oporteret enim ipsum essentiam suam amittere, vt vel minimum quid suæ perfectionis deserat: creaturæ verò perfectio potest

& sine fine augeri, & vsque in nihilum imminui. Possent enim Angeli sancti & homines beati, Deo ita disponente, crescere sine termino in claritate visionis diuinæ & amore beatifico, & etiam omne bonum suum amittere.

CAPVT II.

Quo modo S. Dionysius explicet hanc bonitatem.

Rationes
Dionysij.

Quo modo
Deus dicitur
ἀωτοτελής.

DIONYSIVS De diuinis nominibus cap. 13. adfert quatuor ra-
7
tiones, cur Deus dicatur perfectus. Prima, Quia est ἀωτοτελής,
id est per se perfectus, quo significatur, illum nō accepisse perfectio-
nem ab alio, siue vt à causa efficiente, siue vt à causa formali, sicut
fit in creaturis, sed habere omnem perfectionem suam à sola sim-
plicissima essentia sua. Vnde ipsius perfectio non confurgit ex
accumulatione multarum rerum, sicut in creaturis, quarum nulla
potest dici ἀωτοτελής: sed ex vna re simplicissima, quæ ipsemet est,
& ita per se secundum omne genus perfectionis est perfectissimus.

Quo modo
ὑπερτελής.

Secunda, Quia est ὑπερτελής, id est, superperfectus, hoc est, omni
8
perfectione conceptibili superior & excellentior. Nihil enim à
mente creata tam magnum, tam eximium & excellens potest co-
gitari, quin Deus infinitus sit excellentior & maior. Hoc denota-
tur illa voce ὑπερτελής.

Tertia, Quia nō potest augeri vel minui, tamquam omnia
anticipata & præcepta per suam essentiam in se continens.

Quo modo
ὑπερπληρής.

Quarta, Quia ita plenus & superplenus est omnibus bonis, vt
9
veluti fons inexhaustus exuberet & redundet perpetua & incessa-
bili largitione donorum in omnes res creatas. ὑπερβλύζων, inquit,

Deus assidue
omnia sui
influxu per-
ficit.

καὶ μίαν τὴν ἀπάντην, καὶ ταυτὴν, καὶ ὑπερπληρῆ, καὶ ἀνελευττοτον χορηγῶν,
καὶ ἢ τὰ τέλεια πάντα τελεσᾷ, καὶ ἢ οἰκειᾷς διαποδνεῖ τελειότητος.
id est, Exuberans vna incessabili, & eadem, & superplena & immi-
nibili largitione, per quam omnia perfecta perficit, & unumquodque
congrua sibi perfectione adimplet. & paulò antè: Διατείνων ἐπὶ πάντα
ἀμα καὶ ὑπερ πάντα ταῖς ἀνελευττοῖς ἐπιδοῦσιν, καὶ ἀτελοῦς ἐνεργείας.
Pertingens ad omnia pariter, & supra omnia indefectibus lar-
gitionibus, & numquam finendis operationibus. Vnde patet Deum
10
dici perfectum, quia est auctor omnis perfectionis naturalis & su-
pernaturalis in rebus omnibus, à summis & ipsi vicinissimis, vsque
ad extremas, à prima substantia separata vsque ad infimam mate-
riam;

Est auctor
omnis perfe-
ctionis in om-
nibus qua
esse habent.